

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
— 3125, 3126.
— Seratni oddelek: Ljubljana, Belem-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5, Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.-, po razmaš-
nih dostavljena Din 5.- mesečno.
Maribor, Grajski trg št. 7. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUGOSLOVENSKO ZADRUŽNIŠTVO SE KLANJA SPOMINU MIHE VOŠNJAKA

Na občnem zboru slovenskih zadrug v Celju se je ob navzočnosti predstavnikov vsega jugoslovenskega združništva razvila prisrčna slovesnost

Celje, 10. oktobra
V dvorani Celjskega doma so se danes zbrali delegati zadrug, včlanjenih v Zvezi slovenskih zadrug, in številni predstavniki združništva iz vse naše države k slavnostnemu zborovanju ob 100-letnici rojstva inž. Mihe Vošnjaka, očeta slovenskega združništva. Predsednik zveze g. Ivan Pipan je ob pol 11. dopoldne otvoril zbor in prisrčno pozdravil številne zadrugnike in odlične goste, tako zastopnika kmetijskega ministrstva in bana dravske banovine načelnika g. Podgornika, zastopnika celjskega župana magistratnega ravnatelja dr. Subica, bivšega ministra dr. Bogumila Vošnjaka, delegata Glavne zadrugne zveze in Saveza hrvatskih seljaških zadrug univ. prof. inž. Postića, zastopnika Zveze nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev g. Miloša Stiblerja, zastopnika Glavne zveze srbskih zemljoradniških zadrug g. Velizarja Milosavljevića, zastopnika Zadrugne zveze v Ljubljani g. Antona Kralja, zastopnika Zveze gospodarskih zadrug v Ljubljani g. Bruna Stareta, zastopnika Nabavljalne zadruge uslužbencev državnih železnic v Ljubljani g. Srečka Črčka, zastopnika Zveze srbskih zemljoradniških zadrug v Novem Sadu g. Pavla Marinkovića, zastopnika Saveza zanatskih zadrug v Beogradu, Života Lazarevića in narodnega poslanca g. Ivana Prekorskega.

Nesmrtno delo Mihe Vošnjaka

Predsednik je nato dal besedo slavnostnemu govorniku dr. Milanu Gorišku, ki je izjavil med drugim:
Stoletnico rojstva pionirja našega združništva slavimo v času, ko preživlja slovensko združništvo usodne ure v borbi za svoj obstoj. Zasluge inž. Mihe Vošnjaka ni samo v tem, da nam je položil temelje slovenskega denarnega združništva in zadrugne organizacije, temveč se moramo tudi njemu zahvaliti, da smo Slovenci postali gospodarsko neodvisni. Spoznal je, da bomo Slovenci postali močni šele tedaj, če se bomo gospodarsko osamosvojili. Po letu 1848. je prišlo tudi med Slovenci do narodnega prebujanja, toda še dač smo bili takrat od uveljavljanja narodno-političnega programa. Miha Vošnjak je spoznal, da bomo mogli ta program uresničiti šele tedaj, ko kmet, obrtnik in meščan ne bodo denarno odvisni od tuja. Tako mu je uspelo še pred uveljavljanjem zadrugnega zakona iz leta 1873. Uspešnosti v društveni obliki posojilnici v Ljutomeru in pri Sv. Jakobu v Rožu in Obrtno pomožno društvo v Ljubljani. To so bili prvi trije slovenski denarni zavodi. Po uveljavljanju zadrugnega zakona je nato ustanovil posojilnice v Šoštanju in Mozirju in pozneje v Metliki in v Ormožu.

Prva slovenska in prva jugoslovenska zadrugna organizacija

Ker je imel vedno pred očmi dva smotra, gospodarsko in narodno osamosvojitve našega naroda, je seveda propagiral tako obliko kreditnih zadrug, kjer je bilo v naprej onemogočeno, da bi se te zadrug polastili tujci. Zato je osvojil Schultze-Delitschev sistem, ki ga je prilagodil našim lokalnim potrebam. Ko mu je uspelo ustanoviti navzile okoru in intrigam Nemcev Celjsko posojilnico, ki je kmalu postala gospodarska hrbenica Celja in okolice, in so se tudi druge posojilnice začele lepo razvijati, je kmalu spoznal, da bodo te posojilnice izpolnjevale svojo nalogo le tedaj, če bo vladala med njimi vzajemnost in če bodo povezane v organizirano celoto. Tako je leta 1883. ustanovil Zvezo slovenskih posojilnic, ki je postala prva slovenska in tudi prva jugoslovenska zadrugna zvezna organizacija. Narodni nasprotniki so napeli vse sile, da bi preprečili oblastveno odobritev te zvezne organizacije. S pomočjo svojega brata, takratnega državnega poslanca, je končno po velitem trudu uspelo doseči ugodno rešitev. Miha Vošnjak je docela posvetil svoje moči novoustanovljeni zvezi in je vztrajno zasledoval svoj cilj ustvariti močno centralno organizacijo, preko katere je nadalje gradil mrežo slovenskega posojilništva. Posebno pozornost pa je posvečal reviziji včlanjenih zadrug. Že leta 1890. je občni zbor te zveze soglasno sprejel Vošnjakov predlog, po katerem je zveza dobila pravico in dolžnost, pošiljati svoje nadzornike k posameznim posojilnicam. Vzporedno pa je zasledoval drugo važno nalogo zveze, namreč denarno izravnavo med posojilnicami. To vprašanje denarne izravnave je bilo končno rešeno leta 1905., ko so na predlog Mihe Vošnjaka preustrojili Zvezo slovenskih posojilnic z ustanovitvijo Za-

držne zveze v Celju, ki naj bi poslovala kot denarna centrala in bi obenem prevzela revizijske posle. Tej osrednji združni organizaciji je Miha Vošnjak načeloval do leta 1910., ko se je zaradi bolehnosti in zaradi visoke starosti umaknil s predsedniškega položaja. Takrat pa je slovensko posojilništvo predstavljalo po vsej Sloveniji razporejeno močno organizacijo, ki je kljubovala vsem naporom nasprotnikov. Brez Mihe Vošnjaka gotovo ne bi bilo te organizacije, zato zasluži v resnici ime očeta slovenskega združništva.

Priznanje vsega jugoslovenskega združništva

K besedi se je oglasil bivši minister dr. Bogumil Vošnjak, ki se je najprej zahvalil vsem, ki so omogočili proslavo tega reikega jubileja zadrugne in socialnega dela in je obenem prosil, naj bo tudi njemu, kot sinu Mihe Vošnjaka dovoljeno spregovoriti nekaj besed. Ime Mihe Vošnjaka je ozko povezano z zgodovino slovenstva celjskega mesta. Pozabljeni so skoro težki in strastni narodni boji, ki so jih morali izvojevati celjski Slovenci pred pol stoletja, ko še niso imeli možnosti svobodnega razvoja v narodni državi. Miha Vošnjak je dal temu mestu sloves, da je postala zibelka slovenskega in jugoslovenskega združništva. Celje pa ima še drugi razlog, da se spominja svojega slavnega domačina, kajti Vošnjak je s svojo vztrajnostjo dosegel, da je bilo rešeno celjsko vprašanje Slovencem v korist. Borba za slovensko srednjo šolo v Celju je dovela tedanjemu avstrijsko vladno do padca. Današnji dan in posvečen samo stoletnici velikega rodoljuba, temveč predvsem velikega zadrugnika in zadrugne organizatorja. Slovensko združništvo je po njegovi zaslugi najstarejše v Jugoslaviji. Ob času, ko je snoval Miha Vošnjak svoje posojilnice, ki so zidale ponosne Narodne doma, zavetnice slovenske narodnosti, je bilo združništvo le skromna zgradba. Danes je pod zadrugno zastavo po vsem svetu zbranih sto milijonov zadrugnikov in lahko rečemo, da je združništvo edini socialni eksperiment, ki je povsed uspel. Umestno je, da se na današnji dan spomnimo tudi Mihovega brata dr. Jožeta Vošnjaka, nerazdružnega sodelavca na zadrugnem polju. Saj si Mihe ne moremo zamisliti brez velikega idealista dr. Jožeta. Danes lahko Slovenci gledamo s ponosom na pot, ki je za nami in na sadove dela Mihe Vošnjaka, ki nas je učil, da brez gospodarske odvisnosti ni narodne moči in svobode.

V imenu organizacije nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev je pozdravil zborovalec g. Miloš Stibler ki je poudaril, da slovenska organizacija jugoslovenskega združništva na delu treh velikih jugoslovenskih zadrugnih organizatorjev Mihe Vošnjaka, očeta slovenskega združništva, Mihajla Avramovića, očeta srbskega združništva in dr. Janeza Kreka, organizatorja kmetijskega združništva. Miha Vošnjak je spoznal, da je človek, ki dela in ustvarja močnejši faktor, kakor kapital in je vedno verjel v veliko moč malega človeka. Gosp. Miloš Stibler je obenem čestital zvezi slovenskih zadrug k 30letnici svojega obstoja.

Kot zastopnik saveza srbskih zemljoradniških zadrug je prisrčno pozdravil zborovalec g. Milosavljević, ki je v imenu 3200 zemljoradniških zadrug, včlanjenih v savezu, čestital k 30-letnemu jubileju. V imenu zveze gospodarskih zadrug je izrekel čestitke g. Bruno Stare, v imenu glavne zadrugne zveze in saveza hrvatskih seljaških zadrug pa inž. Postić, ki je poudaril, da mora zadrugna misel še nadalje soneti na osnovnem načelu enakosti, svobode in harmonije interesov poedince in celote.

V imenu kmetijskega ministra in bana dravske banovine je nato pozdravil zborovalec načelnik kmetijskega oddelka banke uprave g. Podgornik, ki je v lepih besedah dal svoje priznanje velikemu delu Mihe Vošnjaka in je obenem čestital zvezi k 30-letnemu delovanju. Kot zastopnik zadrugne zveze v Ljubljani se je oglasil g. Anton Kralj, ki je dejal, da mora vsak nepristransko ocenjevalec priznati veliko gospodarsko delo, ki ga je ustvaril Miha Vošnjak. To delo šele spoznamo, če pomislimo, kaj bi bilo, če ne bi ustanovili v času narodnih bojev posojilnice in kreditne zadrugne organizacije. Obenem s stoletnico rojstva Mihe Vošnjaka se danes spominjamo tudi stoletnice smrti dr. Janeza Kreka in se klanjamo njihovem delu v današnjih težkih dneh, ko preživlja slovensko združništvo najtežje čase. Svoje pozdrave sonato še izrekli g. Života Lazarević v imenu saveza zanatskih zadrug v Beogradu, gosp. Pavle Marinković kot zastopnik saveza srbskih zemljoradniških zadrug v Novem Sadu in Srečko Črček kot zastopnik nabavljalnih zadrug uslužbencev v Ljubljani.

Odlikovanje zadrugnih delavcev

Ko je bila lista slavnostnih govornikov Lenarčič, veleposelnik v Verdju; dr. Josip gostom za lepe besede in čestitke. Zveza slovenskih zadrug je ob priliki stoletnice rojstva Mihe Vošnjaka sklenila izraziti priznanje 20 najbolj zasluženim zadrugnim delavcem in jim v znak zahvale izročiti diplome.

Lapuh, trgovec in posestnik Logatec; Josip Lenarčič, veleposelnik Verd; dr. Josip Rakež, zdravnik; Šmarje pri Jelšah; Janko Toman, nadučitelj v pokouju, Moravče; Viljem Tomić, posestnik, Trebnje; Matija Brezovar, šolski upravitelj in posestnik, Št. Rupert na Dolenjskem; Anton Godec, učitelj v pokouju, Limbuš; Ivan Golia, posestnik, Metlika; dr. Milan Gorišek, odvetnik, Sv. Lenart v Slovenskih goricah; dr. Viktor Kac zdravnik, Maribor; Alojzij Keceji, učitelj v pokouju, Ljubljana; Ivan Košir, trgovec in posestnik, Skofja Loka; Ivan Kovačič, posestnik, Sodražica; Anton Kuptič, posestnik, Ptuj; Jaka gora; Vlado Paleček, posestnik in trgovec, Gorenja vas; Jože Pečnik, šolski upravitelj v pokouju, Brežice; Mihael Trbovc posestnik, Radeče; Fran Zupantič, posestnik Rakovnik.

Občni zbor Zveze

Po končanem slovesnem zborovanju je predsednik g. Ivan Pipan otvoril redni občni zbor Zveze slovenskih zadrug. Poslovno poročilo je podal ravnatelj g. Fran Trček, ki je predvsem razpravljal o vprašanju kmetijske zaštite in o vprašanju vzpostavitve likvidnosti kreditnega trga. Poročal je tudi o novem zadrugnem zakonu. Poročilo nadzorstva je podal podpredsednik nadzorstva g. Stanko vrhove. Poročila so bila soglasno sprejeta, prav tako poročila, ki letos ne predvideva nikakih posebnih prispevkov v fond, pač pa ostane običajni prispevek za revizijo.

Volitev načelstva

Nato so se vršile volitve načelstva. Pojavili sta se dve listi, ki pa se nista mnogo razlikovali. Razvila se je daljša debata, ker so delegati vztrajali na tem, da pride do kompromisne liste. V debato so posegli dr. Ferneve, dr. Zdošek in dr. Goljar, ki je končno predlagal, da se zopet izvoli sedanjega načelstvo s to razliko, da pride na mesto Iva Sainca kot predstavnik Kmetijske družbe v načelstvo narodni poslanec g. Milan Mravlje. Ta kompromisna lista je bila potem tudi soglasno sprejeta. Tako so izvoljeni g. Ivan Pipan, kot predsednik, dr. Drago Marušič kot podpredsednik in kot člani gg. dr. Leopold Boštjančič, odvetnik v Mariboru, Matija Goščar, župan in posestnik v Mozirju, dr. Milan Gorišek, odvetnik v Sv. Lenartu v Slov. goricah, Milan Mravlje, narodni poslanec in posestnik v Ljubljani, Stanko Lenarčič, narodni poslanec in posestnik v Novi vasi pri Rakeku, dr. Josip Komljanec, gimnazijski ravnatelj v pokouju in posestnik v Ptuj, in dr. Josip Zdošek, odvetnik in posestnik v Brežicah.

Pri nadomestnih volitvah za nadzorstvo pa je bil izvoljen za predsednika Hinko Sumar, šolski nadzornik v p. v Ljubljani in kot član Vilko Senica, posestnik v Zalcu. Po končanih volitvah je občni zbor sklenil, da letos ne odpošlje nikake resolucije, kajti skozi 6 let je Zveza sklepala in pošiljala resolucije, ki pa niso prinesle nikakega rezultata.

Ob 16. se je odpeljalo 38 udeležencev zborovanja v St. Ilj pri Velenju, da se poklonijo na grob inž. Mihe Vošnjaka. Med udeleženci je bilo 9 srbskih in hrvatskih gostov. Na grob so položili lepe vence Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, Savez nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu in železničarska nabavljalna zadruga v Ljubljani. Lepe govore sta imela upokojeni gimnazijski ravnatelj dr. Ko mljanec iz Ptuja in podpredsednik glavne zadrugne zveze dr. Postić iz Beograda. Ob 19. so se vrnili v Celje, od koder so nato odpotovali na svoje domove.

Oboroženi mir

London, 10. oktobra. b. Angličani v ameriški listi poročajo, da se pripravlja Amerika na gigantsko oboroževanje, ki bo zahtevalo nad pol milijardo funtov. Rooseveltove izjave v Chicagu so baje v neposredni zvezi s temi nameni ameriške vlade. Na pristojnih mestih v Washingtonu te vesti sicer demantirajo, vendar je znano, da je njihov izvor v ameriških finančnih in borznih krogih, kjer so zbudile veliko pozornost. Anglični listi pozdravljajo to namero Zedinjenih držav z opombo, da bi neno oboroževanje močno okrepilo vse miriljubne sile sveta, obenem pa svarilno vplivalo na cnih 10% držav, o katerih je Roosevelt govoril v Chicagu.

Pomirjevalna zagotovila Italije

Rim, 10. oktobra. »Informazione diplomatica« je glede na vesti o vznemirjenju, ki je nastalo v Egiptu zaradi ojačenja italijanske vojske v Libiji, objavila daljše pjasnilo, v katerem skuša utemeljiti te italijanske ukrepe. Agencija poudarja, da je italijanski ministrski svet že meseca aprila sklenil ojačiti italijanske kontingente v Libiji in da se tedaj v Egiptu niso nle vznemirjali. Ojačenje italijanske vojske v Libiji nikakor nima namena kakorkoli ogrožati Egipt, s katerim veže Italijo najboljšje prijateljstvo, nego je bilo potrebno le zaradi tega, ker je položaj na Sredozemskem morju v zadnjem času zmerom bolj napet. Italija namerava tudi v bodoče ohraniti svoje tradicionalno prijateljstvo z Egiptom.

Francija in Anglija pred usodno odločitvijo

Odklonilni odgovor Italije je mednarodno napetost zelo poostiril

London, 10. oktobra. br. Tako v londonskih kakor v pariških diplomatskih in političnih krogih ne prikrivajo, da je odgovor italijanske vlade na francosko-angelsko noto, s katero sta povabili Italijo k skupnim pogajanjem glede ureditve španskega problema, ustvaril zelo resen položaj. Anglija in Francija sta sedaj pred izredno važnimi in dalekosežnimi odločitvami. Odklonilno stališče Italije v pogledu umika tujih protovoljcev je onemogočilo vsako naglo rešitev španskega problema, ki vedno bolj resno ogroža mir v Evropi. Sporočilo valencijske vlade, da pripravlja neka tuja država novo intervencijo v Španiji na korist generala Franca, je izzvalo v Londonu in Parizu veliko vznemirjenje. Vrh tega pritiska tudi sovjetska vlada, ki se odločno protivi vsaki koncesiji na korist generala Franca in

grozi, da bo, če Anglija to stori, nastopila Rusija na lastno pest. Uspeh francosko-angelske intervencije v Rimu je rodil docela nasproten uspeh, kakor pa so pričakovali. Anglija in Francija se morata sedaj odločiti, ali bosta dopustili nadaljnjo zavlačevanje rešitve španskega problema, ali pa bosta morali prevzeti riziko in aktivno poseči v razvoj dogodkov v Španiji.

V rimskih diplomatskih krogih izražajo bojazen, da bo odklonilni odgovor Italije še bolj poživil agitacijo za ukinitve politike nevmešavanja. Naglašajo pa, da bo Italija takoj, ko bi Francija odprla svoje meje na Pireneji, odpasala v Španijo nove čete. Obenem opozarjajo na to, da so bili v zadnjem času v Italiji mobilizirani trije novi letniki ter so pripravljani, da v danem primeru takoj krenejo na določena mesta.

Spori v japonski vladi

Zun. minister Hirota proti nacionalnim ekstremistom — Preprečena odpoved washingtonske pogodbe

Tokio, 10. oktobra. AA. Med zunanjim ministrom Hiroto in nekaterimi drugimi člani japonske vlade je nastal resen spor. Nesoglasja so se opazila zlasti o priliki objave večerjanega uradnega komunikeja, ki naj bi veljal odgovor Japonske na govor ameriškega predsednika Roosevelta, na resolucijo DN in na ostale važne mednarodne politične izjave. Spočetka je bilo določeno, da se izda služben komunike carske vlade. Ker pa se nasprotstva v nazorih in taktiki niso mogla o pravem času likvidirati, je bil izdan le komunike japonskega zunanjega ministrstva. Posamezni ministri, ki so pod neposrednim vplivom mornariških in drugih ekstremno-nacionalistično razpoloženih krogov, so želeli, da bi japonska odpovedala pogodbo devetih sil. Hirota pa je s pomočjo celokupnega japonskega zbora vseh japonskih diplomatov preprečil odpoved te pogodbe, ker bi Japonska ne imela notenih koristi, nego le veliko moralno škodo. Če bi odpovedala pogodbo, bi sama potrdila utemeljenost očitkov, ki so se čuli v zadnjem času na njen račun, češ da je prekršila mednarodno pogodbo in mir. V takem primeru bi Japonska po Hirotovem mnenju izzvala trenutno reakcijo nekaterih velesil, s katerimi mora spričo sedanjega resnega položaja ohraniti dobre ali vsaj znosne odnose. Hirota je mnenja, da mora biti Japonska politika napram velesilam, ki so prizadele na Daljnem vzhodu, gibčna in miriljubna vse dotlej, dokler se vojna na Kitajskem ne zaključi z zmago japonskega

orožja. Tedaj bodo velesile postavljene pred izvršeno dejstvo in pogodba se bo lahko naknadno odpovedala. Japonski tisk v glavnem odobrava stališče zunanjega ministrstva in opozarja na nadaljnje razširjenje pokreta za bojko japonskega blaga v Zedinjenih državah, Angliji in Avstraliji. Lisi poudarjajo, da je pojav tega pokreta povsem protid pravilnost in utemeljenost japonskega stališča, ki ga je v svojem ekspoziju pred kratkim obrazložil zunanji minister Hirota.

Poročila s kitajskih bojišč

Tokio, 10. oktobra. AA. O vojaških operacijah na Kitajskem je agencija Dome izdala naslednje poročilo: Na severni fronti so japonske čete večerj popoldne zavzele Pinglo, ki leži sredi poti med Jujujem in Čočevom, kalskih 120 km južnozapadno od Tatunga. V pokrajini Sujujau je bila izredno aktivna mongolska konjenica, ki je zavzela mesto Čajing, 40 km severno od Sujujana. Japonsko vojno letalstvo je večerj bombardiralo Činčev in vse vojaške kitajske naprave v tem mestu. V zaledju šanghajske fronte so japonski hidroavijoni izvršili daljši polet vzdolž proge Tiencin-Pukeo ter bombardirali posamezne kitajske vojaške transporte. Druga skupina japonskih vodnih letal pa je v bližini Kučeva bombardirala železniško križišče in glavno progo Kanton-Hankev.

General Franco mobilizira žene in dekleta

Odredil je obvezno službo v pomožnih organizacijah za ženske od 17. do 35. leta

Salamanca, 10. oktobra. AA. General Franco je podpisal odlok o obvezni službi pri socialnih organizacijah španske Islanogee za vse žene in dekleta od 17 do 35 leta starosti. Te službe so proste le omožene žene, katerih možje so na fronti, vdove, ki imajo več ko po 2 otroka, žene v državni ali samopravni službi in one, ki so za takto službo neoposobne zaradi svojega slabega zdravja.

oefnziva vladne vojske. Posebno pomembni uspehi so bili doseženi na teruellskem sektorju. Jugovzhodno od Gijona so republikanci dosegli nekaj pomembnih uspehov. Predvsem so zavzeli koto, ki je strateško največjega pomena za vso nadaljnjo akcijo.

Republikanska ofenziva

Valencia, 10. oktobra. AA. Vrhovno poveljstvo republikanske vojske poroča, da so se morale republikanske čete na sektorju Alloune de San Quilles na vzhodni fronti umakniti s svojih dosedanjih postojank na koti 436. Borba pa se tam še ni končala. Nacionalisti so osvojili glavni del griča, vendar so imeli velike izgube. Pri Reni Bugani so nacionalisti prešli v napad, a so bili krvavo odbiti. Tudi tam je padlo večje število nacionalistov. Prav tako je bil odbit nacionalističen napad na Posoblanco. Na vsej aragonski fronti se je davi nadaljevala

Salamanca, 10. oktobra. Nacionalistično vrhovno poveljstvo je izdalo komunike v katerem pravi: V Asturiji so naše čete prodrle do reke Farde in vzdolž nje zavzele nekaj vasi. Na teniski fronti je bil nasprotnik potisnjen proti prelazu Begardar. V tah bojih je ime, mnogo izgub. Na aragonski fronti so nacionalisti na odseku v bližini Sasinana zavzeli koto 170 in še nekatere druge vrhove, ki so večjega strateškega pomena. Tudi tam je padlo mnogo nasprotnikov. Na južnem bojišču pa je v bližini Penarroje nasprotnik prešel v protinapad. Pri tem mu je pomagalo večje število ruskih tankov, a protinapad je bil odbit. Dva tanka sta bila razdejana.

Vesti iz Beograda

Beograd, 10. oktobra. p. Nocoj je zapustil Beograd dolgoletni francoski poslanik grof Dampier, ki je imenovan za poslanika v Otawi. Za časa bivanja predsednika vlade dr. Stojadinovića v Parizu bo ostal v Parizu, nato pa bo odpotoval na svoje novo službeno mesto.
Na poti v Pariz je potoval davi skozi Beograd bolgarski knez Ciril.
Novimenovalni poslanik v Rimu Ristić je nocoj odpotoval v Rim.
Člani Sv. Sinoda na čelu z zagrebškim metropolitom Dositejem so se večerj poklonili na Opencu in opravili molitve na grobu kralja Zedinitelja.
V dvorani Invalidskega doma je bila danes letna skupščina šumarskih zvaničnikov. Razpravljali so o svojih stanovskih zadevah.

V dvorani nove univerze je bila danes letna skupščina Zveze zdravstvenih zadrug, nato pa je bila otvorena razstava zdravstvenega združništva. Sodelujejo tudi bolgarski zadrugniki.

V Novem Sadu se je pričel danes 18. kongres jugoslovenskega zdravniškega društva. Kongresu predseduje docent dr. Ivan Matko iz Ljubljane. Kongres razpravlja predvsem o borbi proti alkoholizmu in proti tuberkulozi. Med referenti je tudi dr. Meršol iz Ljubljane.

V Stari Pazovi je bil danes velik cerkveni zbor, ki se ga je udeležilo okrog 20.000 ljudi. Glavni govornik je bil metropolit Dositej ter episkopa Serafin in Zlaton.

Pol stoletja že deluje CMD, danjmo že za pol stoletja!

Odkritje spominske plošče kralju Zedinitelju

Lepe nacionalne slovesnosti v Domžalah se je udeležilo okrog 3000 ljudi

Domžale, 10. oktobra. Nacionalne Domžale so doživele danes lep dan. Narodna odbrana je odkrila na domžalski osnovni šoli spominsko ploščo pokojnemu kralju Uedinitelju.

Prisrčna komemoracija

Ze snoci se je vršila v dvorani Sokolskega doma žalna spominska svečanost, pri kateri je imel inženir Skok lep nagovor o življenju, delu in smrti našega velikega kralja Aleksandra. Potem pa so sledili nastopi šolske dece in nazadnje lepa živa slika, ki je predstavljala grob pokojnega kralja, nad katerim se je sklanjala žalujoča Jugoslavija, hkratu pa se je kazala zarja novega dne. Proslave se je udeležilo toliko ljudi, da niso mogli priti vsi v veliko dvorano.

Za danes je bila napovedana slavnost odkritja spominske plošče. Ze z jutrnimi vlakci je prišlo lepo število gostov iz Ljubljane, med njimi stotinja naših vojakov in vojna godba. V sprejemo so gostje odšli v Sokolski dom. Kmalu so začeli prihajati tudi zastopniki sokolskih in drugih društev iz domžalske okolice.

Vreme jutraj ni obetalo nič dobrega, toda dopoldne se je zjasnilo in napravilo se je najlepši dan. Domžale so bile vse v zastavah in zelenju.

Pred odkritjem

Ob pol 11. je bil zbor udeležencev na sokolskem letnem telovadišču. Zvrstilo se se čete vajakov z oficirji, Sokolov, Narodne odbrane, četnikov, dobrovoljcev, gasilcev in skavtov in številno občinstvo, ki so potem med igranjem godbe odkorakali proti osnovni šoli. Ob cesti se je nabralo mnogo domačinov, ki so s cvetjem obiskovali vojske in Sokole.

Pred osnovno šolo se je zbralo vsega okoli 3000 ljudi. Ob 11. je otvoril svečanost zastopnik Narodne odbrane poštupni upravitelj g. Slavko Bizjak, ki je moral v poslednjem trenutku nadomestiti predsednika, ker je bil ta neopogibno zadržan. Pozdravil je vse navzočne, zlasti pa zastopnike naše vojske, divizijskega generala Toniča, poveljnika artiljerije brigadnega generala Popadiča, komandanta kamniške smodnišnice, sreškega podnačelnika g. Vadrnala, župana gosp. Vrečarja, župnika g. Bernika in še številne druge zastopnike naših narodnih organizacij. Z veseljem je poudaril, kako velike množice so se zbrale, da proslave ta za Domžale tako pomembni dogodek.

Govor župnika Barleta

Potem je šel na oder slavnostni govornik župnik g. Janko Barle, navdušeno pozdravljen od vseh navzočih. Med grobno tišino je začel govoriti. Dejal je med drugim: »Pred mesecem sem bil na Oplenju. V tiholet sem čul vzdih, jok in žalost. Pogledal sem okoli sebe, videl stare izkušene možje in mlade, kako so jim tekale solze po licu. Zakaj? Zgodovina nam ne pove, da bi kje narod romal na grob in, jokal na grobu svojega vladarja, a na grobu našega kralja Mručenika se dan za dnem teče solze.

Ko sem tako gledal, sam si želel, da bi bil Zveličar poleg mene! Rekel bi mu bil: Kakor si nekoč poklical Lazarja, tako pokliči tudi njega. Narod ga ljubi in potrebuje. Toda takega čudeža ni mogoče zahtevati in ga tudi ni treba: Naš kralj živi med nami. Ko je prišla vest o njegovi smrti, nam je zastala sapo: Kaj pa zdaj? Zobe smo etisnili za trenutek molk. Pred našimi očmi in dušami je vstala prelepa podoba njega, in rekli smo bili: Ubili ste nam kralja pastirja in hoteli, da bi se razkropila njegova čreda. Toda ne, njegov duh stoji pred nami, kakor je stal prej on sam. Njegova erena kri je kanila na naša srca in vzgala v njih ogenj.

Gledali smo njegovo življenje. Sklenili smo da tamo živimo, kakor nas je on učil in vodil, naš največji junak, vitez, največji vojskovodja in državnik. Vsakomur se je približal, z vsakomer je govoril v domači besedi. Tega sem se spomnil takrat. Gledali smo njegovo podobo, zravnano glavo, poslušali smo njegov glas in mu prisegli, da bomo čuvali Jugoslavijo.

Umrli kralj je bil junak, vitez, vojskovodja. Kaj je pretrpel v življenju, se ne da reči. Od začetka vojne je padla na malo Srbijo velika avstrijska vojska. Prišla je čez srbske reke in zasedla velik del Srbije. Tedaj je srbska junaška vojska s svojim kraljem junakom vrgla tuje nazaj čez reke in ujeta nad 50.000 ujetnikov. Svet je ostrmel. Kako je to mogoče? Toliko junastvo! V taji vojski je živela njegov duh: svoboda ali smrt, nikoli suženjstva in jarma! Ko so prišli potem ogromne nemške čete in so vpadli še drugi v hrbet, se je umaknil z vojsko čez Albanijo. Kalvarija je bila ta pot za vse, a ni klonil. Ko so prišli do morja, je prišla ponj francoska ladja, da bi ga odpeljala. Toda on tega ni sprejel. »Dokler ne bodo na varnem vsi moji vojaki in bolniki, ne pojdem na ladjo. In ko je po Kalvariji prišla Velika noč, je dal svojim vojakom tale ukaz: »Iz teme grota je vstal Kristus! Tako bosta iz trpljenja vstali tudi naša vojska in naša domovina, ker pravica mora zmagati. Mi bomo zmagali v Kristu. Naš vladar je bil veren.

In po zmagovalnem prodoru ei ni dal pokoja. V nekaj dneh je s svojo vojsko dobil nazaj vse, kar so bili sovražniki v letih zavzeli. A to mu še ni bilo dovolj. Tam živi še narod, ki se boji, da ne bi ostal pod tujcem. In njegova vojska je hitela dalje do nas. Tudi na Gosposvetko polje je stopila njegova vojska. Lastni domovi so bili še razdrti, a on je šel naprej.

Prišla je Jugoslavija. Njen prvi sin je postal najboljši skrbnik za njeno ureditev. Vzel je v roke meč perasa in izdal zakone.

Mnogo je trpel, ko je videl, da ne gre tako, kakor bi moralo iti. Plemenske strasti so se spet razvzele. Nastala je nevarnost, da se razruši to, kar je bilo ustvarjeno. Tedaj je napravil odločen konec. »Med me-

Zemunska vremenska napoved: Hladno vreme, vedro v gornjem Primorju. Polagoma se bo nebo razvedrilo v vseh zapadnih krajih države. Oblačno pa bo ostalo še v ostalih delih. Dežja bo morda še nekoliko v vzhodnih in južnih krajih države.

Ostanimo mu zvesti, njemu in njegovemu sinu, kralju Petru II.

Predaja spominske plošče

Potem je zastopnik Narodne odbrane g. Bizjak nagovoril šolskega upravitelja gosp. Ivana Stenoveca in mu v imenu svoje organizacije izročil ploščo v varstvo s pozivom, naj učiteljstvo vzgaja otroke v duhu, ki ga je želel pokojni kralj. Ko je s spomenika padel zastor, je vojska četa oddala častno salvo, nato pa je godba zaigrala narodno himno, ki so jo navzočni poslušali odkritih glav. G. Stenovec se je vimeu učiteljstva in dece zahvalil g. Bizjaku za zaupanje in obljubil, da bo storil vse, kar bo v njegovih močeh, da bo ta spomenik res služil namenu, ki mu je določen. Na plošči, ki je iz belega marmorja, je v zlatih črkah vklesan naslednji napis: »9. X. 1934. je padel v Maršellu Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj mučeniske smrti za svoj narod. Čuvajmo Jugoslavijo! Plošča ima ozek okvir iz temnosivega marmorja.

Potem je sledilo nekaj otroških nastopov. Učenci in učenke domžalske šole so prednašali priložnostne deklaracije in govore. Najbolj se je pri tem izkazal s svojo pesmico mali Borje Müller. Najlepi je bil prizor, ko je starosta domžalskega Sokola v imenu Sokolstva poklonil pred ploščo in izrekel tam sokolsko zaoblubo pokojnemu Velikemu vladarju. Vsa četa svečanosti je nad sol in njeno okolico krožilo vojsko letalo in zbuvalo pozornost s svojimi drznimi poleti tik nad strehami hiš.

Po končani slavnosti se je vnovič razvrtel sprevid in krenil od spominske plošče po domžalskih ulicah, mimo kraljevega spomenika, ki je bil ves v zastavah in v cvetju, nazaj k Sokolskemu domu, kjer je bil razhod. V sprejemo je bila delezna posebnih ovacij naša narodna vojska.

Domžale so doživele lep dan, ki bo ostal neizbrisno zapisan v srcih domačinov in gostov.

Sokolstvo spominu kralja Zedinitelja

Komemoracija v soboto zvečer je bila lepo obiskana

Ljubljana, 9. oktobra. Med žalnimi spominskimi svečanostmi, ki so bile v teku včerajšnjega dneva prirejane v Ljubljani v čast blagopokojnega vladarja Aleksandra I. Zedinitelja, je napravila na ljubljansko občinstvo gotovo najgostejši vtisk komemoracija, ki jo je na večer tretje obletnice tragične smrti narodnega voditelja priredilo ljubljansko Sokolstvo v veliki dvorani Narodnega doma. V večernih urah, ko je narahlo rosil jesenski dež na mesto, so množice v velikih gručah hitele v nacionalno trdnjavo pod Tiroljcem, da se oddolže spominu tragično preminlega narodnega voditelja kraljevskega rodu.

V nabit polni dvorani, kjer je bila v črmino in zelenje zavita slika blagopokojnega kralja in pred njo poleg narodne trobojnice prapor Sokola Ljubljane I. in trojeja najboljših sokolskih telmovakov dragoceni Aleksandrov meč, oboje dar velikega pokojnega pokrovitelja Sokolstva, je domačin starosta Ljubljanskega Sokola brat Kajzelj pozdravil številno zbrano občinstvo, ki se je v tako častnem številu odzvalo povabilu ljubljanskega Sokolstva, naj se pokloni spominu velikega vladarja. Domačinova posebna zahvala je veljala udeležbi celotnega oficirskega zbora ljubljanske garnizije, ki je prihitel na svečanost s komandantom dr. Vratinec, divizijske oblasti divizijskim generalom Lazo Toničem, pomočnikom komandanta dr. Vratinec, divizijske oblasti generalom Dodicem, komandantom artiljerije generalom Popadičem in vsemi komandanti polkov na čelu, nadalje častni dvorni dami Franji Tavčarjevi, podpredsedniku mestne občine ljubljanske dr. Vladimiru Ravniharju, francoskemu konzulu Gabrielu Remerandju, češkoslovaškemu konzulu inž. Stanislavu Minovskemu, ki ga je zastopal tajnik konzulata, belgijskemu konzulu dr. Milanu Dularju, danskemu konzulu inž. Tomu Knezu, narodnim poslanecema dr. Riku Fuxu in Rajfju Turku, zastopniku Jugoslovnsko-češkoslovaške lige predsednik dr. Egonu Staretu, predsedniku Češkoslovenske obce Ryški, predsedniku Jugoslovnsko-bolgarske lige ravnatelju Rastu Pustoslemku, predsedniku Zveze kulturnih društev ravnatelju Jeranu, zastopniku Jadranske straže Verbiču, močnemu opslanstvu primorskega emigrantskega dru-

Gledališki igralci so zborovali

Ljubljana, 10. oktobra. Davi se je vršil v ljubljanski operi 19. redni letni občni zbor ljubljanske sekcije Zdrženja gledaliških igralcev, ki je jasno pokazal težavno stanje naših gledaliških umetnikov. Zborovanje, ki je poteklo v najlepšem soglasju, je otvoril dolgoletni zaslužni predsednik g. Lujo Drenovec in v uvodu naglasil globoko vdanost visokemu pokrovitelju Nj. Vel. kralju Petru II. Nadalje se je zahvalil tudi našemu časopisu za ljubeznivo naklonenost, ki jo je kazalo združenju v teku poslovnega leta. V nadaljnjih izjavah jih je predsednik govoril med drugim:

»Kljub mnogim, med njimi zelo hudim oviram, je imelo delo naše organizacije v teku poslovnega leta lepe moralne in materialne uspehe. Zavedamo se, da bo potrebno še mnogo truda za doseg naših osnovnih pravic, a smo optimisti. Pri tem naj omenim pokojninski sklad, ki se zelo razveseljuje razvoja in ima zdaj blizu 700 rednih članov, pokojnino in podporo pa prejema trenutno 55 članov. Drugi naš sklad, to je podporni, katerega dohodki so prispevki članstva, takse in honorarji in dohodki prireditelj, je tudi zelo aktiven. Oba sklada sta zelo važna za sedanjost, še bolj pa za bodočnost, za starost in onemoglost. Upam, da bodo naše pravične zahteve deležne čedalje večjega odmeva. Odbor, kateremu načelujem, je storil vse, kar je mogel in kar je v danih razmerah smatral za potrebno.

S toplim aplavzom so številni zborovalci sprejeli predsednikovo poročilo. Naslednji je izpregovoril tajnik g. Jerman in orisal položaj stanovske organizacije in njenih članov. Iz njegovega poročila je bilo raz-

štev »Soče«, župniku Janku Barletu, protorejcu Djordiju Budimiru, predsedniku pravoslavne cerkvene občine prof. Jurkoviču, mohamedanskoemu svečenstvu, bivšemu prosvetnemu šefu gim. direktorju Brezniku, korporativni udeležbi dobrovoljcev, rezervnih oficirjev in četnikov, množestvu zastopnemu narodnemu žensstvu, zastopnici Kola jugoslovenskih sester Fernandi Majaronovi, zastopnici Društva kneginje Zorke Grassellijevi, naposled pa še polnoštevilno zastopnemu ljubljanskemu Sokolstvu, ki se je zbralo okrog prvega podstarešine Sokola kraljevine Jugoslavije Engelberta Gangla in namestnika načelnika SSKJ Josipu Jerasu in ruskemu Sokolstvu, ki ga je zastopal starosta Tikačev.

V obširnem govoru je dobrovoljec prof. dr. Ernest Turk orisal vso predvojno in povojno zgodovino naših nacionalnih prizadevanj, ki so bila že od rane mladosti pa do tragične smrti na francoskih tleh tesno povezana z življenjem nepozabnega in nenadomestljivega kralja. Vsa razvojna doba nam kaže, da so hude borbe nacionalnega prizadevanja posegle že v oblikovanje njegovih mladih let, katerih brezskrbnost je moral zamenjati z veliko odgovornostjo mladega regenta v najtežavnejših letih naše zgodovine. Ko je z ramo ob ramo s svojimi zvestimi bojovníki pretrpel dobo največje strahote, se je potem po smrti svoje očeta kot kralja poprijel državnega krmlila in kot prvi državljani neposredno delal na izgraditvi mirnega in srečnega doma združenih Jugoslovenov za njih lepo in boljše bodočnost. Govornik je zaključil svoja izjavanja s pozivom, naj narod, za katerega je veliki pokojnik toliko delal in trpel in naposled položil svoje življenje na žrtvenik njegove svobode in sreče, hodi po brazdah, ki jih je on zarezal, do končnega smotra, ki ga je bil v svojih prizadevanjih zamislil in zaslugil.

V globoko tišino je občinstvo trikrat zaklicalo »Večna mu slava!« in sokolska godba je zaigrala državno himno, katero je zbrano občinstvo poslušalo stoje. Ko je nato še brat Viktor Markič občuteno recitiral Ganglovo »Kralju Mučeniku«, je domačin Kajzelj zaključil svečanost s ponovno iskreno zahvalo vsem prisotnim, ki so z lepo udeležbo dvignili spominsko svečanost.

vidno, da se mora članstvo boriti z velikimi finančnimi težavami in je prav zaradi tega v stalnem boju z našo upravo gledališča, ki že čisto leto ne plačuje redno mesečnih prejemkov in na ta način ne vrši niti svojih osnovnih dolžnosti, kar tudi močno ovira delovanje organizacije. Težkoče se pojavljajo tudi v napredovanju članstva in je Ljubljana menda edina, ki nima urejenih razmer, kakor jih imajo vsa naša druga gledališča. Ob koncu svojega poročila je razpravljal še o notranjem delu v organizaciji, o delovanju stalne koncertne poslovalnice združenja in o prireditvah. Tajniško poročilo je bilo enako z odobravanjem vzeto na znanje.

Blagajnik g. Mencin, ki že 14 let najvestneje upravlja blagajno združenja, je podal poročilo, iz katerega se zrcali bedno stanje gledaliških igralcev zaradi malih plač. Da pomaga združenje svojem članstvu, mu je dalo posojil skupno za 309.729 dinarjev. Blagajnik je poročal tudi o bolnišniški skladu, za katerega je združenje izdalo skupno 66.483 dinarjev. Pri tej priliki se je toplo zahvalil primarju g. dr. Ješetju, ki je tudi to leto ponovno vrnil vseh 40 nakaznic, češ da ne sprejme nikakega honorarja za izvršene ordinacije. Prav tako se je zahvalil tudi g. Volavšku, ki ima največ opravka s članstvom, kateremu je popustil 20%. Organizacija je imela v preteklem poslovnem letu 1.279.246 dinarjev prometa, gotovine pa ima danes 157.414 dinarjev.

Kakor vsa poročila je bilo tudi blagajnikovo sprejeto s toplim priznanjem. V imenu nadzorne odbora je izjavil g. Cesar, da je našel knjige in blagajno v najlepšem redu. Predlagal je občenemu zboru, da izre-

če marljivemu blagajniku vse priznanje in zahvalo za njegovo nesebično delo.

Pred volitvami je predsednik g. Lujo Drenovec izročil g. Jermanu za njegovo desetletno organizacijsko delovanje majhno darilo in se mu v prisrčnih besedah zahvalil. Sledile so volitve, pri katerih je bil soglas-

Maribor preko nedelje

Maribor, 10. oktobra. Dostojno je naš obmejni Maribor počastil spomin tretje obletnice mučeniske smrti kralja Zedinitelja, o čemer smo poročali že v nedeljski številki. Najveličastnejša pa je bila poklonitev mariborskega sokolstva spominu nepozabnega kralja. Globoka hvaležnost mariborskega in obmejnega sokolstva je prišla do izraza na snočni

komemoraciji v Narodnem domu

Velika dvorana Narodnega doma je bila vsa v črmini in luči so bile zastre. Na okrašenem odru kip Viteškega kralja Aleksandra Zedinitelja. Dvorana z galerijami in stranskimi prostori je bila nabito polna nacionalnih Mariborčanov. Resnobno je spominjal napis »Čuvajte Jugoslavijo« na poslednje ustno izročilo velikega kralja. Toplo občutene uvodne besede je izpregovoril predsednik meddruštvenega odbora mariborskih sokolskih društev br. prof. Struna, ki je povečeval lik velikega kralja. Sledila je zanosna spominska beseda župnega prosvetarja br. Pirca, ki je orisal poslednjo pot Viteškega kralja v Francijo, da utrdi mir. Vračal se je mrtev v domovino, sokolstvo pa v nemi bol brez prestanka objokuje prerano mučenisko smrt velikega tvorca in dobrotnika. Z vzklikom »Slava Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju« je zaključil svoja izjavanja, nakar je sledil dvumintuti molk zbrane množice. V okviru spominske večera sta bili tudi ljubki deklaraciji sokolskih naraščajnikov Ivčeta Pregrada in Draga Lutarja. Zatem so ubrano odpli dve resni naši vrli Jadranci pod vodstvom svojega zborovodje prof. Vrabca. Z izpodbudnimi besedami br. Strune se je zaključil impozantni žalni zbor mariborskega sokolstva, v katerega sredo so prihiteli tudi nekateri mariborski odličniki s krajevnim poveljnikom generalom Stanjlovičem in bivšim mestnim načelnikom dr. Lipoldom.

Maribor koroškim bratom

Ni pozabila naša obmejna prestolnica Koroške ob 17. obletnici koroškega plebiscita. V natlačeno polni veliki dvorani Narodnega doma je bilo danes ob pol 11. spominsko zborovanje, ki sta ga sklicala tukajšnja podružnica Branibora in Klub koroških Slovencev. Današnji zbor je živo izpričal bratsko zvestobo nacionalnih Mariborčanov rodnim bratom v Korotanu. Po uvodni Jenkovi »Molitvi«, ki so jo odpli združeni mariborski pevski zbori pod vodstvom zborovodje Ipatčeve pevске župe g. Horvata, je otvoril spominski zbor predsednik podružnice Branibora g. Franjo Avsenak in naglašal, da je naloga Branibora predvsem ta, da pozivi narodnoobrambne naloge in dolžnosti ob severni meji. Oris dogodkov do plebiscita, ob plebiscitu in po plebiscitu je izčrpno podal prof. Lojze Struna. Pogrdarjal je, da je treba postopati v razmerju do nemške narodne manjšine pri nas recipročno s postopanjem in odnošaji, v katerih živijo naši bratje v Korotanu. Veliko odobravanje večtiščoglave množice je zbudil oni pasus njegovega govora, v katerem je podčrtaval, da bomo nu-

Razkrinkana tatinska družba

ki ima na vesti okrog 50 koles

Ljubljana, 10. oktobra. Poslednje čase so bile tatvine koles na dnevnem redu. Najštevilnejše pritožbe so prihajale iz Ljubljane. Tatvine pa so se dogajale tudi po vseh ostalih krajih Slovenije. Oblastva so končno prišla na sled dobro organizirani družbi tatov koles in dva izmed njih Čertanec in Dobekar, doma iz okolice Vač, sta že za varnimi zapahli. Oba aretirana sta imela vrsto pomagačev.

Oba imenovana in njuni pajdaši so imeli nevarno, da so ukradli nekaj koles v Ljubljani, pa so se potem odpeljali na njih v Celje, Maribor, Ptuj in v druge večje kraje, kjer so jih spravili v denar. Pri kupcih so tožili, da so trenutno brez dela in da so šli z doma za delom. Ker ga nikjer ne dobe in jim primanjkuje sredstev za preživljanje, so primorani prodati svoja kolesa.

Za izkupiček so si privoščili nekaj dni prijetnega življenja. Domov pa se seveda

Koncert

Zlate Gjungenčeve

Naša priljubljena primaadona ga. Zlata Gjungenčeva, ki si je v teku svojega umetniškega uveljavljanja pridobila upravičen sloves, se bo prihodnji petek poslovala od Ljubljane s koncertom, ki ga priredi Ljubljanska Filharmonija. Odlična umetnica bo pela ob spremljevanju filharmoničnega orkestra francoske pastirke pesmi iz 18. stoletja: »Bergère legère«, »Jeunes fillettes«, »Maman, dîtes-moi«, dalje Lajovićev »Begunko ob zibelci« in »Pesem o tkalcu«, Škerjančev »Vizijo«, Stritofova »Polka« in »Micka bi rada Jurka dobila«. Čajkovskega sceno Tatjana s pismom, Puccini jevo arijo iz opere »La Bohème« in prav tako njegovo arijo iz opere »Madame Butterfly«, Mšenetovo arijo iz opere »Mannon« in Venizijev arijo iz opere »Traviata«. Koncert, ki bo v prid polpotne akcije Ljubljanske Filharmonije, bo v dvorani Filharmonije ob 20. Dirigent Niko Stritof.

Naše gledališče

OPERA

Ponedeljek, 11. zaprt.

Torek, 12.: Pesem s ceste, Premierski abon-

DRAMA

Ponedeljek, 11.: Vrag na vasi. Gostovanje

na ponovno izvoljen g. Lujo Drenovec za predsednika, v odbor pa gg. Neffat, Jerman, Mencin, Jan, Marčec, Ribič, Cesar in Primožič. Pri živahni diskusiji, ki se je razvila po volitvah, je članstvo ponovno razpravljalo o nerednem mesečnem izplačevanju in o raznih obljubah.

dili koroškim bratom največjo moralno pomoč, ako bomo pokazali pri sebi složnost in edinstvo in če živimo in delamo v Mariboru v Maligaevem duhu. Drugi govoril je bil prof. Sedivy, ki je očrtal narodnostne razmere v Korotanu in k temu omenjal, kako postopajo z našim življenjem v Korotanu oni »katoliški« Avstrijci, ki sicer kažejo veliko zanimanje za misijske akcije in zamorčke. Viharno ploskanje je sledilo njegovi izjavi: Mar smo mi manj vredni kakor oni zamorčki? Mar je naš jezik za bogoslužje v cerkvi manj vreden kakor latinščina, ko se v »katoliški« Avstriji iztebja slovenščina iz cerkva? Ob zaključku je zahteval iste narodne pravice za naše koroške brate, kakor jih imajo Nemci pri nas. Močan učinek je napravila topla občutena recitacija Ziljanke Marice Zvirterjeve v narodni noši, ki je deklarirala Pregljevo »Tožbo Korošcev«. Z odpetjem vseslovenske himne »Hej Slovane« se je zaključil spominski zbor, ki je dokazal, da Maribor ni pozabil rodnih bratov ob Gospe sveti, v Podjuni in Ziljski in Rožni dolini.

Po zboru je bila v frančiškanski cerkvi maša za dušne za padle borce v koroških bojih, popoldne pa so številni mariborski nacionalisti pohiteli skupno z Glasbeno matico v Guštanj, kjer je bila danes popoldne v tamošnjem Sokolskem domu krasno uspeša spominska plebiscitna svečanost.

„Pasja procesija“ skozi Maribor

Pasante ob glavnih mariborskih ulicah je danes precej zanimal tradicionalni obhod živali, ki mu hudomušni Mariborčani pravijo »pasja procesija«. Ta svojevrsni sprevid je krenil z Zrinjskega trga po Aleksandrovi cesti na Kralja Petra trg in se je zatem vrnil ob živahnih komentarjih gledalcev nazaj na Zrinjskega trg. Sprevid je vodil znani organizator ljubiteljev živali in pobornik za zaščito živali veterinarji nadsvetnik Pirnat. V programu današnjega obhoda živali sta bila tudi odmor pred frančiškansko cerkvijo in blagoslovitev živali.

Mariborski kriminal

Mariborska policija je izsledila vlomilca v Kokošnikovo vilo v Počehovi. Tat je bil odnesel kaseto z zlatino v vrednosti okoli 4000 dinarjev, razen tega pa tudi 3100 dinarjev gotovine. Kaseto je boja zakopana pod nekim drevesom v Počehovi. Protno so domnevali, da je bila ukradena tudi zlata noska ura z briljanti, a so jo potem našli v nekem drugem predalu.

Poročali smo že o 64letnem Francu Korparju s Pobrežja, ki je hotel krasti kure pri posestniku Erliu, a ga je zalotil Erlov hlapec in ga krepko udaril s cepcem po glavi. Korparja so odpravili v sodne zapore, kjer je zdaj za posledicami poškodb na glavi umrl.

Za carinarnico so danes dopoldne organi finančne kontrole prijeli nekega moskega, pri katerem so našli 25 kg saharina. Aretiranec je izjavil, da je saharin, ki je bil seveda vtihotapljen, dobil od nekega neznanca v svrhu razpečevanja. Moža so zaprili, saharin pa zaplenili. Polvečje za njegovimi sokrivi pa se nadaljujejo.

niso vrnili ne peš ne z vlakom. Poiskali so prvo ugodno priložnost in so spet pokradli kolesa ter se vrnili z njimi domov. V Ljubljani ali že med potjo so jih spet spravili v denar, nato pa spet pokradli. Večni krogotok tatvin in prodaj jim je nudil dovolj sredstev, da so mladi tatovi imeli nekaj mesecev brezskrbnega življenja. Oblastva so ugotovila, da ima ta tatinska družba na vesti okrog 50 koles. Kakor javljajo iz Zagreba in Karlovc, so zahajali z ukradenimi kolesi tudi na Hrvaško, seveda pa so za povratek spet nakradili potrebno število koles.

Dasedanje preiskave kažejo, da je razkrita izredno dobro organizirana tatinska družba, ki je bila poslednje čase strah naših kolearsjev. V neki samotni dolini v okolici Vač so imeli tatovi pravico mehanično delavnico. Tam so oddajali stara kolesa, jih na spreten način razdrli in potem sestavljali dele različnih koles. Pred to tatinsko družbo bodo imeli zdaj kolearsji nekaj časa mir.

Samomor ali nesreča

Ljubljana, 10. oktobra. Vt-ak, ki prihaja v Ljubljano iz Trsta ob 0.45, je v bližini železniškega prelaza pri Aleševi ulici povozil neznanega moškega. O tem je bila takoj obveščena policija, ki je poslala na lice mesta komisijo. Kaldi 100 m daleč od prelaza so našli sredi med tračnicami moško truplo z razbito glavo in prerezano levo roko in levo nogo. Ugotovili so, da gre za krojaškega mojstra Antona Jakšeta, rojenega l. 1889. v Hrastju, pristojnega v Orehovec, brez Novo mesto, stanujočega v Zagorah. Policijski zdravnik je mogel ugotoviti samo smrt. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Križu. Vse kaže, da gre za samomor.

Tiskarna splitske

»Nove Dobe« pogorela. Split, 10. oktobra o. Davi ob 4. je nastal požar v Hrvatski tiskarni, v kateri se tiska splitska »Nova Doba«. Tiskarna je imela svoje prostore na Narodnem trgu pri Dioklecianovi palači in je grozila nevarnost, da zajame ogenj tudi to palačo. Gasilci so imeli nad štiri ure naporena dela, predno se jim je posrečilo ogenj omejiti in pogasiti. Tiskarna in uprava lista sta popolnoma uniženi in sega škoda v milijona. Sumijo, da je bil ogenj podtak njen.

Sportna nedelja

Naš neuspeh v Varšavi

V izločilni tekmi za svetovno prvenstvo je naša nogometna reprezentanca docela odpovedala — Zaslužena zmaga Poljakov — Hügl težko ranjen

Varšava, 10. oktobra

Po častnem porazu v Pragi je jugoslovenska nogometna reprezentanca bila danes postavljena pred težko, toda častno nalogo. V prvi izločilni tekmi za svetovno prvenstvo je nastopila v Varšavi proti poljski enajstorici, ki je popolnoma — odpovedala. Ugled, ki jo je jugoslovensko moštvo pridobilo po lepi

igri v Pragi, je zopet uničen. Toda ne samo to. Poraz Jugoslovenov je tako visok, da obstoji le malo upanja, da bodo naši igralci v drugi izločilni tekmi, ki se bo vršila v Beogradu, premagali dobre Poljake vsaj s 5 goli razlike. To pa pomeni, da bodo Jugosloveni izpadli iz nadaljnega tekmovanja za nogometno svetovno prvenstvo.

Tudi gostje so imeli močno zaslonbo v ožji obrambi, ki je s svojim živim razdiralnim delom onemogočila nasprotniku izkoristiti redke napadalne akcije. Krilci so bili dobri v obeh smereh. Napad je v polju zelo lepo zaigral. Tudi si je znal ustvarjati lepe situacije, manjkalo pa je zanesljivega strelca. Gostje pa so bili zapušteni od vsake sreče, kajti iz neštetihi zrelhi poziciji so dosegli le častni gol.

Izid tekme ne odgovarja poteku igre, ker so bili Čakovčani večji del v tako očitni premoči, da bi lahko dosegli zmago.

Igra je bila napeta in zanimiva, in to po zaslugi gostov, ki so se na vsa moč trudili, da bi odnesli domov obe pikli.

Goli so padli v 10. min. po Janžekoviču, v 42. min. pa po Čakovčanu Breslauerju. Zmagonosni gol je v 5. min. drugega polčasa zabil Verbnik.

Sodil je g. Veble iz Celja objektivno in dobro.

Maribor : Železničar

3 : 1 (1 : 1)

Ta tekma ni nudila onega užitka, kakor prva. Zadovoljilo ni niti eno, niti drugo moštvo. Igra je bila precej raztrgana. Napad Maribora je vsaj na trenutke pokazal nekoliko več agilnosti, od pravih zaključnih potez pa se je le redkokada povzel. Dobro je funkcionirala obramba, branilci pa proti napadu, ki ga je postavil nasprotnik, niti nista imela prevelikega dela. Srednja vrsta je zadovoljivo pokrivala nasprotni napad in je bila prav dobra.

Železničarji so bili povsem iz koncepta. Upravičili so zadnja poraza v Čakovcu in v Murski Soboti. Najslabši del moštva je bil napad. Slabi sta bili zlasti obe zvezi, krili pa sta bili premalo zaposleni. Krilci so bili preveč defenzivni in tudi obramba je bila zelo nesigurna. Tudi je moštvo zaigralo brez vsakega elana in poštvovalnosti. Lahko trdimo, da je enajstorica Železničarja v zadnjem času padla za cel razred. Železničarjev poraz je docela zaslužen.

Goli so padli v 16. min. po Priveršku in v 29. min. po Pavlinu. V drugem polčasu je v 6. min. zakril vratar Železničarja Svajghofer lasten gol, v 30. min. pa je Miloš postavil končni rezultat.

Sodil je g. Devičič iz Zagreba.

Mura : Gradjanski 3 : 0 (1 : 0)

Čakovec, 10. oktobra. Za današnje prv. tekmo je vladalo v Čakovcu veliko zanimanje. Muraši so predvedli lepo kombinacijsko igro ter so bili ves čas tekme v vidni premoči. Pokazali so, da upravičeno spadajo v I. razred. Zaigrali so s takim elanom in poštvovalnostjo.

Sodil je g. Devičič iz Zagreba.

Celje premagalo Concordio

5 : 4 : 49 so celjski lahkootletski nadvladali zastopnike državnega prvaka

Celje, 10. oktobra. Neutrno pričakovano srečanje med državnim lahkootletskim prvacom Concordio iz Zagreba in celjsko reprezentanco na Glaziji v Celju se je zaključilo z lepo zmago odličnih celjskih predstavnikov. Solčno vreme po večdnem deževju ni pripomoglo, da bi bile naprave v brezhibnem stanju. Posebno se je poznalo to na razmočenem skakališču, zaradi česar niso bili doseženi še boljši rezultati v skokih. Proga pa je bila razmeroma v dobrem stanju. Zanimanje občinstva, ki se ga je nabralo okrog 500, je bilo izredno in bi delalo čast marsikateremu večjemu lahkootletskemu centru. Toda žal moramo na račun občinstva pripomniti, da se ni strogo držalo navodil prirediteljev in rediteljev, ker so mnogi gledalci preveč silili v ospredje in s tem ovirali hitrejši potek tekmovalstva. Prireditelji se je sicer nekoliko zavlekli, vendar moramo ugotoviti, da je potekla v redu. Na račun državnega lahkootletskega prvaka Concordije pa moramo iznesti nekaj pripomb. Lepo in sportno pač ni, da državni prvaki javi svojo kompletno moštvo, kar je bilo iz reklame razvidno, pa pride potem na igrišče nekompletno. To napravi na eni strani slab vtis na občinstvo in prireditelje, na drugi strani pa ne služi propagandi lahkootletke, ki bi jo moral ravno državni prvaki v prvi vrsti ščiti. Čudimo se, da se ravno iz vrst državnega prvaka sliši o britike o delovanju naše lahkootletke s'oh, sami pa postopajo v praksi drugače. Čast posameznikom, ki so prišli v Celje, ker so se borili sportno. Teh se zornice pripombe na tijejo. Celjani so se držali odlično. Prevzeli so takoj v začetnem vodstvu in so ga obdržali do konca. S svojim zadržanjem so potrdili sloves celjske lahkootletke in so obenem tudi častno zastopali prvenstvo slovenske lahkootletke v državi. S tehničnimi rezultati moramo biti zadovoljni. Zvezo je zastopal g. Danilo Senc in iz Ljubljane, ki je opravljal obenem funkcijo vrhovnega sodnika.

Doseženi so bili ti rezultati:

Tek na 800 m: 1. Goršek (Ce) 2:04.8; 2. Šindelar (Co) 2:10; 3. Junek (Co) 2:10.1; 4. Šošter (Ce). Lahka zmaga rekorderja Gorška. Za drugo mesto sta se borila Concordijaša med seboj in je v finishu Šindelar prehitel svojega druga. Točke 6:5 za Celje.

Skok v višino: 1. inž. Marek (Ce) 170; 2. Martini (Ce) 160; 3. Brozović (Co) 160; 4. Pišl (Co) 150. Polsko odskočišče je onemogočilo Celjanom, da preskočita višje, za kar sta sicer sposobna. Skupno z Brozovićem sta oba pokazala lep stil. Točke 8:3 za Celje. Stanje 14:8 za Celje.

Tek na 100 m: 1. Pieteršek (Ce) 11.6; 2. Hegolj (Co) 11.8; 3. Urbančič (Ce) 11.9; 4. Brozović (Co) 12.2. Ostra borba, ki jo je Pieteršek v spurtu odločil v svojo korist. Točke 7:4 za Celje. Stanje 21:12 za Celje.

Met kroglice: 1. Kovačević (Co) 14.37; 2. dr. Narančič (Co) 13.75; 3. Osetič (Ce) 13.02; 4. inž. Marek (Ce) 12.46. Kovačević je s svojim metu dosegel svoj najboljši

letosnji met. Tudi Osetič in Marek sta dosegla lepe rezultate. Točke 8:3 za Concordio. Stanje 24:20 za Celje.

Tek na 400 m: 1. Pieteršek (Ce) 52.3; 2. Goršek (Ce) 53.1; 3. Hegolj (Co) 54.8; 4. Junek (Co). Najostrejša borba dneva, v kateri je Goršek vodil skoraj vso proggo do zadnjih 50 m, kjer ga je Pieteršek dohitel in do cilja prehitel. Točke 8:3 za Celje. Stanje 32:23 za Celje.

Met diska: 1. Kovačević (Co) 41.89; 2. dr. Narančič (Co) 40.66; 3. Slamič (Ce) 34.89; 4. inž. Marek (Ce) 34.58. Oba Zagrebčana sta stalno metala okrog 40 m. Točke 8:3 za Concordio. Stanje 35:31 za Celje.

Skok v daljino: 1. Pišl (Co) 6.28; 2. Pieteršek (Ce) 6.13; 3. Brozović (Co) 6.02; 4. Staube (Ce) 5.74. Mladi junior Pišl je pripravil malo presenečenje in je z dvema skokoma preskočil znamko 6.20. S to točko so se Concordijaši tesno približali Celjanom. Točke 7:4 za Concordio. Stanje 39:38 za Celje.

Tek na 3000 m: 1. Šindelar (Co) 9:52; 2. Končan K. (Ce) 9:57; 3. Končan I. (Ce) 10:57. Šindelar je v zadnjem krogu pustil žilavega Končana st. le malo za seboj. Točke 5:5. Stanje 44:43 za Celje.

Balkanska štafeta 800×400×200×100: 1. Celje v postavi: Goršek, Pieteršek, Urbančič, Vlado 3:39; 2. Concordija v postavi: Junek, Hegolj, Brozović, Pišl 3:47. Celjani so zmagali z velikim naskokom. Točke 10:6 za Celje. Končno stanje 54:49 za Celje. Občinstvo je z navdušenjem pozdravilo končni izid tekmovalstva in je tudi posamezne zmage sprejelo z velikim odobravanjem.

Lahkootletski miting Svobode

Na svoj lahkootletski miting po dolžnosti, ki se je vršil včeraj na Primorju, je Svoboda poslala samo dva tekmovalca. Situacija so rešili atleti drugih klubov, namreč Primorja, Ilirije, Korotana in Planine iz Ljubljane ter jeseniškega Bratstva in novomeškega Elana. Od določenih sodnikov sta prišla samo dva ter jima je moralo pomagati nekaj rutiniranih tekmovalcev iz publike. Priskočila sta na pomoč tudi trener g. Klein in g. Banko. Sodniško vprašanje se v resnici že razvija v pravi škandal. »Sodniški zbor« pa je vendarle rešil svojo nalogo tako, da so vsi rezultati točno zmerjeni in izgledajo takole:

100 m, juniorji C (15 tekmovalcev): Trije predteki po 5 tekmovalcev. Zelo lepa borba tudi v finalu, kjer sta tekla iz vsakega predteka prva dva. Finale: 1. Poljšak (Prim) 12.2. Verglez (Bratstvo) 12.2. 3. Bojan (Prim) 12.3.

100 m, seniorji (5 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji B (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji A (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, juniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3. Pohar (Bratstvo) 13.1. Skušek je zmagal sigurno, ostala sta pred ciljem precej popuстила.

200 m, seniorji (4 tekmovalcev): 1. Skušek (Prim) 11.5. 2. Safonik (Il) 13.3.

Teden dni filma

»Dama s kamelijami« z Greto Garbo

Priljubljene dni dobimo v Ljubljano film. Ki ga že nestrpno pričakuje veliko število ljubiteljev filmske umetnosti. Po daljšem času bomo spet lahko občudovali nedoseljeno Greto Garbo v vlogi, ki je kakor ustvarjena zanjo. Pokazala se nam bo kot Margerita v Dumasjevem nesmrtnem romanu »Dama s kamelijami«.

Ko so ta film igrali na Dunaju, je napisal neki list, da je Greta Garbo s svojo Margerito pokazala, da je vredna naslednica slavne Eleonore Duse. Ta hvala ni pretirana. Vsi, ki so film videli, potrjujejo to.

Njen partner je Robert Taylor, ki podaja svojega Armanda s tako pretresljivo živostjo in resničnostjo, da je resničen tekmelec velike švedske umetnice.

Pretresljiva zgodba na smrt bolne Margerite, ki se odreče svoji sreči, da ustvari srečo drugim, je oživiljena na platnu tako popolno in dognano, da mora gledalec strmeli. »Dama s kamelijami« bo v Ljubljani dogodek, ki ga ne bo zamudil noben ljubitelj dobrega filma.

Saj jo poznate! Malo Shirley Temple, ki vas je že tolikokrat razveselila s svojo ljubko igro. Zdaj bo v kratkem prišla v Ljubljano s filmom »Mali pomorščaki«. Spet se boste smejali z njo, spet boste občutili vse njene male bolečine. Ne bo vas razočarala, kajti Shirley Temple ne razočara nikogar in nikoli.

Film o japonskem življenju

Enega izmed najbolj učinkovitih kulturnih filmov je te dni predvajal kino »Sloga« njih filmov je te dni predvajal kino »Sloga« dr. Franck, ki se je poslavil z že vrsto planinskih in drugih kulturnih filmov. Njegov najnovejši film »Hi samuraja« je bil napravljen na Japonskem. V res lepih slikah nam prikaže dvojno lice današnjega življenja žilavega naroda. Na eni strani najmodernejša velenost, na drugi strani stara zvestoba šegam davnih dedov. Vsebinsko: mlad japonski poslovnovec, ki v Evropi dovrši visoko šolo in se navzel evropskega duha. Ko se vrne s svojo nemško prijateljico v domovino, se mora po dolgih bojih ukloniti starim šegam in se naposled z vdanoostjo do družbe in z ljubeznijo do izvoljenke, ki mu je bila namenjena že v rani mladosti, posveti obdelovanju rodne grude.

Dejanje je tako razpleteno, da vodi junaka po zanimivih pokrajinah Japonske, zlasti pa skozi gaje cvetočih črešenj in čez riževa polja, kjer se v ozadju blesti močvirski vulkan Fudžijama. Krasne pokrajinske slike se menjajo z živahnimi prizori, kjer govorijo izvrstni japonski igralci.

ed svojo materinščino. Na več mestih se patetično oglašajo hitlerjevski speaker.

Toda to in ono pomanjkljivost odtehta vrline dobrega kulturnega filma, ki je zbudil pozornost med ljubljanskimi občinstvom in so bile predstave zelo dobro obiskane.

Renata Müllerjeva

mlada nemška igralka, ki je te dni nenadno umrla. Njena smrt bo za nemški film hud udarec

FOTOAMATER Razvijalci

so posebno ugodno redovno področje za amaterje, ki se hočejo okužiti z bacili receptisa. Kakšne so potem posledice, smo že povedali. Pametnim amaterjem, namreč tistim, ki jim je v prvi vrsti do tega, da bi dobivali zanesljivo dobro razvite, za vse potrebe uporabne negative, menda ni treba ponavljati, da dosežejo ta uspeh samo s tem, da si določijo za stalno rabo en sam, skoraj bi rekli kateri koli razvijalec, kvečjemu dva (če hočejo imeti enega za negative, drugega za papirje) in se potrudijo, spoznati vse posebnosti tega edinega ali teh dveh edinih do zadnje finese. Zato naj se nikče ne čudi, da navajamo na tem mestu, kjer hočemo vzgajati samo pametne amaterje, iz nedoglednega števila receptov le nekatere, ki jamčijo ob upoštevanju drugih pogojev uspešnega dela (pravila osvetlitve, svež material, čistota, normalna sobna temperatura kopeli itd.) za vse, kar si človek od dobrega negativca želi (harmoničnost, drobno zrno i. dr.).

I. 1000 ccm prekuhane, tople vode, 250 g kristaliziranega natrijevega sulfita, 50 g glicina, 250 g pepelike. Za uporabo: 1 del razvijalca plus 4 dele vode. Krepekše negative dobimo, če dodamo 1 del razvijalca manj delov vode; mehkejša, če dodamo več delov vode. Za stojno razvijanje n. pr. 1 del razvijalca plus 15 delov vode. Dodatek 10-odstotne raztopine kalijevega bromida napravi glicinov razvijalec trši. V nasprotju z običajnim mnenjem je glicinov razvijalec tudi izoben razvijalec za papirje, ki jim daje lepe, sočno črne tone! Priporočljivo je, da ga v tem primeru uporabimo ne preveč razredčenega.

II. Metol-boraks Micheli, najpreprostejši izenačevalni in drobnozrni razvijalec: 1000 ccm prekuhane vode, 10 g metola, 100 g kristaliziranega natrijevega sulfita, 20 g kristaliziranega boraksa. Uporaben za normalno ravnanje z dodatkom 1 dela vode.

III. Izenačevalni pirokatehinov razvijalec po Windischu: raztopina A 100 ccm vode, 8 g pirokatehina, 2,5 g kristaliziranega natrijevega sulfita. Hraniti v rjavi steklenici, ki naj bo vedno polna. Raztopina B: 10-odstotna raztopina jedkega natrija. Za uporabo: 500 ccm vode, 12 ccm A, 7 ccm B. Razvijanje 18 minut. Če dodamo več raztopine B, dobijo rapiden razvijalec. Predolgo razvijanje daje trde negative.

IV. Krepek razvijalec za povečanje: 1000 ccm vode, 16 g metola, 250 g kristaliziranega natrijevega sulfita, 60 g pepelike, 10 g kalijevega bromita. Za uporabo 1 del razvijalca 1 del vode.

Pri vseh razvijalcih je dobro, da vzamete za sestavo koncentrirane raztopine prekuhano, toplo vodo in da razstopiš poedine

snovi v njej v istem vrstnem redu, kakor navaja recept. Pomni: razvijalci, ki jih prodaja industrija za vsakovrstne specialne namene pod fantazijskimi imeni, niso običajno nič drugeče sestavljeni nego n. pr. ti, ki smo jih tu navedli in ki si jih sestaviš dosti ceneje lahko sam. Le kemikalije so čistejše, nego si jih navajen ti zahtevati.

Za amaterjevo knjižnico

Oktoberška številka »Galerije« priobčuje poleg običajnega slikovnega materiala, med katerim opazimo tudi eno izmed najnovejših del našega starega znanca Alberta Staržika, na uvodnem mestu prvi odmev k nedavnemu članku slovenskega amaterja K. Kocjančiča o novi metodi za ocenjevanje slik. Avtor, Švicar, govori o idjah, ki jih je razvil naš amater v omenjenem članku s priznanjem, iz katerega je razvidno, da so te ideje v svetu vžgale in da bodo odločilno pripomogle k reformi ocenjevanja na mednarodnih razstavih in nagradnih prireditvah. To je vsekakor velik uspeh našega organiziranega fotografskega gibanja, na katerega moremo biti ponosni. Med ostalim gradivom opozarjamo naše amaterje posebno na sporočilo, da poteče 31. t. m. rok za predložitev slik za veliki nagradni natečaj »Ideja in oblika«, ki ga prireja izdajateljstvo »Galerije«. Pogoji za udeležbo pri tem natečaju se dobe pri Fotoklubu Ljubljani in naravnost od »Galerije«, Wien VI, Linke Wienzeile 48.

»Photographie für Alle« daje v svoji zad-

nji številki dobre nasvete za žive jesenske fotografije, za nočne posnetke v naravnih barvah, za povečevanje itd. Na tem mestu smo imeli že pogostoma priliko opozoriti na to, da je ta revija, tako za začetnika, kakor za izkušenega amaterja bogata in pri tem cenena zakladnica fotografskega znanja in nova številka to samo potrjuje.

Prekovo »Der Kino-Amateur« je neobhodno potreben vsakemu kinoamaterju, ki noče biti v stalnem stiku z razvojem svoje stroke in dobivati dobre nasvete za obvladovanje njenih težkoč. »Preprosti filmski napisi«, »Kako dosežeš dobra posnetke v dom«, »Obratni postopek za nove Voigtlanderjeve filme« (z natančnimi recepti), »Zvok k filmu«, to so naslovi nekaterih prispevkov v oktobrski številki, ki kažejo v praksi usmerjeni značaj te cenene revije. Slike, mnogo prvovrstnih, s poučnimi podatki opremljenih slik, to je posebnost Voigtlanderjeve revije »Der Satrap«, ki jo znajo dobro ceniti tudi naši amaterji. Članek so namenjeni v prvi vrsti tistim, ki uporabljajo kamere in fotografski material te vrste, napisani pa so vedno tako, da se morejo z njimi okoristiti tudi drugi amaterji in to velja tudi za zadnjo, oktobersko številko.

Iz amaterskega gibanja

Fotoklub Ljubljana. V petek 15. t. m. ob 20. odbojavi seja. Dnevni red: priprava za III. mednarodno razstavo v Ljubljani, klubski tečaj za začetnike in naprednejše amaterje ter redni letni občni zbor.

Čez drn in strn...

Zmeda na Ruskem

»Daily Telegraph« potrjuje vest, da je bil s svojega mesta odstavljen poveljnik sovjetske mornarice Orlov. Na njegovo mesto je imenovan poveljnik sovjetskega brodnjaka Viktorov. (»Slovenec«, 2. X.)

Kdo se bo še v teh sovjetskih zagatah spoznal? Zdaj so začeli v Rusiji poveljniki mornarice že izmenjavati s poveljniki brodnjaka.

Še zmeda na Ruskem

Listi poročajo iz Moskve, da so bili v zadnjih 24 letih ustreljeni zopet številni pristasi Trockega v zadnjih delih sovjetske Rusije. (»Slovenec«, 5. X.)

Da, takšen je boljševiški raj. Ze 24 let streljajo v sovjetski Rusiji pristasi Trockega, čeprav so proglasili sovjetsko Rusijo šele pred 20 leti.

Kirurški izvid

Podsek je šel čez kretinico ter je v nogi običajni v traci. V tistem hipu pa je bila kretinica prestavljena in je Podesku zdrbila desno nogo od kolena do gležnja na treh mestih. Na levi nogi pa mu je odrgalo desno peto. (»Slovenec«, 6. VIII.)

Odlomek iz romana

Solze so ji zalile oči — solze, ki sta jih izvajali sladka zavzetost in hvaležnost. Misel, da je ta mož, ki mu je tolikokrat odkrila zaupanje, še v spanju storil svoje telo zaslon njene varnosti, ji je čudno globoko segalo v srce. (»Jutro«, 7. X.)

Usoda

V Beograd se je vrnil znani Jevtičev poslanec Tanasije Dinić, katerega je bil pred dobrim letom in pol državni tožilec vzel v precep zaradi suma, da je bil soudeležen pri pripravah za atentat na ministrskega prednika dr. Milana Stojadinovića v skupščini. Za Dinića je to postalo takrat usodno dejstvo, da je ob pravem času izginil preko meje in tako ušel sodni obravnavi. (»Slovenski dom«, 8. X.)

S tokom časa se mimo vsake druge izpreminja tudi smisel besed. Včasih smo o človeku, ki je »ob pravem času izginil«, rekli, da je imel srečo, dandanes pa je to samo še usodno zanj. —kra—

Zagonetna tatvina cerkvenih posod v Galiciji

Ukradeno monštranco in kelih so našli v župnišču

Zalec, 10. oktobra.

Sivinska dolina je polna govorice o neobičajnem doživetju, ki se je pripetil v Galiciji. Pred meseci je bilo ukradenih v cerkvi več cerkvenih posod, med drugim tudi kelih in monštranco, vredna kakih 30.000 dinarjev. Tal je prišel do oltarja s ponarejenimi ključki in je silno previdno odstranil hostijo, ki je bil v papir in položil nazaj v omarico. Vernikom je sporočil tatvino najprej domači župnik g. Miloš Carl. Na koncu pridige je pozval vernike, naj prično zbirko za nove cerkvene posode.

Oblasta se je prešla v zadnjem času več ovad, kje je iskal tatov. Izvršene so bile razne hišne preiskave, a brez uspeha. Po župniji so se seveda širile vsakovrstne govorice, kdo bi mogel biti tat. Nekdo je celo položil na prag, kjer stanejo g. župnik, pisno z neznanom vsebino. V začetku oktobra je odšla iz župnišča farovaška kuharica. Nekaj se je sporekla z gospodarjem in odpovala službo. Po njenem odhodu iz farova-

so postajale govorice še bolj čudne.

Govorice so prišle na uho tudi orožnikom. Na sreskem načelniku so prijavi zadevo in vprašali, ali jim je dovoljeno izvršiti preiskavo v stanovanju g. župnika. Prijave, ki so jih dobili orožniki, so se glasile, da je iskal kelih in monštranco v samem župnišču. Medtem ko je politično oblastvo prepovedalo izvršitev hišne preiskave, je sodno oblastvo dovolilo vse korake, da se stori govoricam konec. Orožniki so prišli v župnišču. V naznačenem prostoru, kjer imajo ehrambo starih svetnikov in drugega cerkvenega pribora, so odtrgali s tal desko in so res našli vse, kar jim je bilo sporočeno. Od orožnikov zaslišani g. župnik je zagotavljal svojo neolžnost in zatrjeval, da je vsa gonja le plod maševanja. Ikratu je obdolžil bivšo svojo kuharico, da je ona ukradla svete predmete in jih skrilila na naznačenem mestu, da bi spravila njega v nevarnost. Vsa dolina pričakuje zdaj, da se bo zadeva dokončno pojasnila.

FILATELIJA

Po Pešičevi knjigi

V zadnji rubriki smo obdelali naše znamke, do leta 1933. Danes bomo pregledali še novejša.

Leta 1933. je bil v Dubrovniku kongres PEN klubov. Prireditelji so prosili pošto ministristvo, da bi jim dalo posebne prilagoditvene znamke s pribitkom, ki bi šel za stroške kongresa. Ministrstvo jim je ustreglo in izdalo 31.000 serij vrednot od 50 par do 5 dinarjev. Pribitek za posamezne znamke je znašal 25 par do 1 dinar. Znamke so bile narejene prav na hitro in imajo zato obilo napak. Prodajale so se samo nekaj dni in je ostalo nižjih vrednot prav malo neprodanih, od višjih pa po 6—7.000. Vse ostanke je dobil prireditelj, ki je plačal stroške za tiskanje.

Ker so bile znamke tiskane v majhni na kladi, so danes že redke.

Isto leto je bil v Ljubljani velik sokolski zlet. Tudi zanj sta bili izdani dve posebni znamki po 0,75 Din in 1,50 Din s pribitkom po 50 par. To pot pa je pošta upravnica spet napravila hudo napako. Izdala je pol milijona vsake znamke in tako se je zgodilo, da je bilo vseh serij prodanih komaj nekaj čez 100.000. Se večja napaka je bila ta, da je vse ostale znamke izročila Sokolski župi v Ljubljani, ki jih je potem prodala za bagatelo nekemu švicarskemu Židu. Tako se zdaj dobe te znamke iz inozemstva za minimalno ceno ne-

rabljene, med tem ko so morali ob izidu plačati filatelisti zanje polno nominalo.

Ker je ostalo še po nekaj milijonov nekaterih vrednot prve beograjske izdaje, so bile iste leta te znamke pretisnjene z napisom »JUGOSLAVIJA« v latinici in cirilici. Naklada znamk je različna. Najmanj je bilo tiskanih znamk po 2, 8 in 15 dinarjev. Te znamke so precej redke. Zaradi hitrega dela je pri tej seriji obilo napak. Pri šestih vrednotah poznamo obrnjene pretiske, obilo je dvojnih natiskov in raznih deformacij. Te znamke so bile v uporabi toliko časa, dokler niso vse pokupili, le malenkostno število je bilo sežganih.

Zakon o Rdečem križu predvideva vsako leto po en teden, ko je treba plačevati za vse pošiljke prispevek 50 par v korist Rdečemu križu. V ta namen sta izšli leta 1933 dve posebni znamki. In sicer ena frankovna in ena portovna. Prve je izšlo nekaj nad 8.000.000, druge pa malo nad 2.000.000. Ker prvo leto niso vseh porabili, so bile v veljavi še leta 1934, 1935 in 1937. Kakor kaže, bomo drugo leto dobili nove znamke za ta namen. Kajti letos so morale biti porabljene vse, kar jih je še ostalo, ali pa jih je ostalo tako malo, da bi jih za prihodnje leto zmanjkalo. Pri teh znamkah ni posebnih napak.

Leta 1934 je prineslo dva sokolska zleta, in sicer v Sarajevu in Zagrebu, kjer so bi-

le izdane obakrat posebne prilagoditvene znamke. Vrednote so pri obeh serijah 0,75 Din, 1,50 Din in 1,75 Din. Celotna serija ima en dinar pribitka v korist Sokolu. Pri sarajevski seriji je znašala naklada vsake znamke po 200.000 kosov, od tega pa je bilo pozneje sežganih pri nekaterih vrednotah 1/3 in še več neprodanih znamk. Pri zagrebški seriji je znašala naklada najnižje vrednote 350.000, višjih dveh pa po 150.000. Sežganih je bilo najnižje vrednote okoli 250.000, višjih dveh pa 81 oziroma 88.000 kosov. Če bi bile te znamke le kratak čas v prometu in so bili vsi ostanke sežgani, imajo danes precej lepo ceno, ki pa se bo najbrž še dvignila.

Leta 1934. so izšle tudi naše prve znamke za letalsko pošto. Obsegala so šest vrednot in sicer po 0,50 Din (300.000) po 1 Din (300.000), po 2 Din (200.000), po 3 Din (300.000), po 10 Din (150.000). Znamke se niso smele uporabljati za navadno frankaturo. Na njih so opazili samo dve napaki, in sicer je bil na vrednoti po 3 Din cirilski »B« podobno številki 3, pri vrednoti po 10 dinarjev pa so bile na letalu. Znamka po 3.—je bila izdana na tanjšem papirju, ob smrti kralja Aleksandra pa so del naklade pretisnili s »nim robom«. Znamke se še zdaj dobe na poštah, a le še v manjših količinah. Filatelisti naj se založe z njimi!

Isto leto nam je dalo tudi žalne znamke, ki so bile tiskane v več nakladah in imajo obilo napak. Tu je toliko posebnih vrst, da se podrobneje z njimi ne moremo ukvarjati. Naklade so bile zelo različne. Največ je bilo izdane znamke po

1,50 Din in sicer okoli 45.000.000. Najvišje vrednote je izšlo 446.000. Med znamkami nad 1,75 Din ni nobena po svoji nakladi presegla 5.000.000. Pri tej seriji opazimo tudi različne vrste zobčanja.

Leta 1935. smo dobili prve redne znamke s sliko kralja Petra II. Prihajale so v promet postopno, kakor je znanih kraljeva znamka s črnim robom. Do konca letošnjega avgusta so izšle naslednje količine posameznih znamk:

Po 25 par 31.000.000, po 50 par 12.000.000, po 75 par 33.000.000, po 1 Din 19.000.000, po 1,75 Din 2.400.000, po 3 Din 5.5. mil., po 3,50 Din 7.5. mil., po 4 Din (zeleno) 4.5. mil., po 10 Din 2.3. mil., po 15 Din 1 mil., po 20 Din 1.1 mil. in po 30 Din tudi 1.1 mil. Pri tej seriji so odkrili razna pogrešna zobčanja in znamke, pri katerih je nekakšna točkasta mreža, ki je nastala zaradi nepravilne obdelave takoiemenovanega zaščitnega papirja. Ista napaka se je pokazala že tudi pri znamkah s sliko kralja Aleksandra, toda Pešič tega ne omenja.

Za obletnico marsejskega atentata je izdala naša markarna spominske znamke s kraljevske slike v admiralističnem unitu. Serija je obsegala 5 vrednot. Nižji dve sta imeli naklado po 300.000, višje tri pa po 100.000 kosov. Serija se je prodajala brez pribitka in so razen malenkostnih osankov, ki so jih pozneje sežgali, vse porabili v rednem poštne prometu. Posebnih napak ta serija nima; edina napaka je to, da je izdelana skrajno neokusno.

Leta 1935. smo dobili tudi prve znamke za zimsko pomoč, ki so bile tiskane v offsetu, ne pa knjigotisku, kakor trdi Pe-

šič. Serija je obsegala dve vrednoti in sicer po 1,50 Din in 3,50 Din. Pri nižji vrednoti je bil pribitek 1 dinar, pri višji pa 1,50 Din. Naklada je znašala pri vsaki znamki 200.000, prodalo pa se je prve znamke komaj 91.000, druge pa niti 78.000. Ostanke so bili sežgani. Serija je dandanes že precej redka.

Leta 1936. smo dobili posebne znamke, ki so bile izdane v korist Jugoslovanske unije za zaščito otrok. Na njih je slabo izdelana slika kraljice Marije. Serija obsega štiri vrednote, tiskane v offsetu, in sicer po 0,75 Din, 1,50 Din, 1,75 Din in 3,50 Din. Pribitek znaša 0,25, 0,50, 0,75 in 1 Din. Tiskanih je bilo 100.000 serij, ostalo pa je posameznih vrednot po 13—21.000 in so jih potem sežgali. Zaradi slabe izdelave znamke niso dosegle tistega uspeha, ki so ga pričakovali.

O novejših in portovnih znamkah bomo govorili prihodnji ponedeljek.

Nov klub na Gorenjskem

Pretekle nedelje so se zbrali filatelisti z Jesenic in iz okolice in sklenili ustanoviti filatelistični krožek na Jesenicah. Prihodnjo nedeljo (17. t. m.) bo ob 3. popoldnem ponoven sestanek v kavarni Novak. Resni zbiralci znamk naj se ga udeležijo!

Preklic.

Preklicujem kot neresnično vse, kar sem koncem julija 1937 govoril žaljivega o Kranjc Mariji.

Justin Leon.